

Göteborgs Stad

Kommunstyrelsen

Miljö- och energidepartementet, M2016/02523/Ke

m.registrator@regeringskansliet.se
malin.johansson@regeringskansliet.se

Göteborgs Stads yttrande över Miljö- och energidepartementet remiss, M2016/02523/Ke, avseende Naturvårdsverkets redovisning, NV-00101-16, för åtgärder för minskad nedskräpning

Lag om gatuhållning och skyltning

Göteborgs Stad instämmer i Naturvårdsverkets bedömning att lagen om gatuhållning och skyltning behöver moderniseras.

Staden ser positivt på förtydliganden avseende ansvarsfördelning i lagen.

Omformuleringarna innebär att kommuner får ett förebyggande ansvar och ska planera sin renhållning för områden där nedskräpning riskerar att uppstå. Stadens bedömning är att det är otydligt vad kommunen kan göra på privat mark. Om kommunen både har ansvaret att städa upp och vidta åtgärder som förhindrar nedskräpning måste kommunen ha rådighet till att utföra åtgärderna. Göteborgs Stads vill lyfta att även att markägaren bör ha ett visst förebyggande ansvar om man vet att marken används till något som leder till nedskräpning samt anser att privata markägares ansvar och vilka krav som kan ställas ska tydliggöras

Göteborgs Stad anser att en möjlighet för tillsynsmyndigheten att ta ut en avgift för tillsyn enligt lagen om gatuhållning bör utredas. Liksom i miljöbalken bör principen att förorenaren ska betala för den tillsyn som behövs gälla.

Producentansvar

Det pågår förhandlingar i EU om ett förslag på nytt avfallsdirektiv och genom producentansvaret föreslås att producenter skall få ett ansvar för finansiering av nedskräpningsförebyggande information. Mot bakgrund av den ökade mängd av engångsförpackningar av mat och dryck som lämnas som skräp i naturmiljöer är förslaget intressant, Göteborgs Stad anser att det vore intressant att även koppla detta till finansiering av den städning som engångsförpackningar genererar.

Motverka skada på växt- och djurliv och naturmiljön

Göteborgs Stad anser att åtgärder för minskad nedskräpning är en angelägen fråga och det är viktigt att även skada på växt- och djurliv till följd av nedskräpning beaktas. Staden ser att det finns en risk för dubbelreglering mellan miljöbalken och lagen om gatuhållning och anser därför att Naturvårdsverkets förslag om totalöversyn av lagen bör genomföras snarast. Det kan vara svårare att städa naturområden bland annat med tanke på åtkomlighet för personal och fordon. Staden anser att i det avseendet är viktigt att omfattningen bygger på bra underlag om i vilken utsträckning växt- och djurliv kan skadas av olika former och nivå av nedskräpning.

Nedskräpningsbot - miljöbalken

Göteborgs Stad delar Naturvårdsverkets förslag och slutsatser att ha kvar nedskräpningsboten, framförallt utifrån signalvärdet att det inte är acceptabelt med nedskräpning. Nedskräpningsboten omfattar inte nedskräpning som bedöms som ringa eller bagatellartad, till exempel kassakvitton och cigarettfimpar som kastats på marken. Mot bakgrund av att det är en typ av nedskräpning som irriterar många och att mycket småskräp i förlängningen kan utgöra källa till mikroplaster i havet, anser staden att Naturvårdsverket bör överväga att även inkludera den så kallade ringa eller bagatellartade nedskräpningen i boten.

Extra statliga medel för strandstädning

Göteborgs Stad ser positivt på den ökade möjligheten till statligt stöd för strandstädning. Staden vill lyfta att den marina nedskräpningen är ett problem vars allvar förstärkts genom kunskapen om mikroplastens negativa inverkan på djurlivet i vatten har blivit känd.

Förebyggande arbete

När det gäller nedskräpning är det viktigt att förebygga så att skräpet inte hamnar på fel ställe ute i naturen. Attityd och beteendefrågor är särskilt angelägna och det finns all anledning att förstärka detta. Göteborgs Stad saknar förslag på nya former och resurser för att bedriva förebyggande arbete och ser inte att Naturvårdsverket tydligt föreslår förbättringar avseende förebyggande arbete genom till exempel ökad medvetenhet och förändrat beteende.

Forskning

I rapporten beskrivs möjligheten för Naturvårdsverket att finansiera forskning inom nedskräpningsområdet. Förutom den forskning som föreslås i rapporten om ”nedskräpningsens miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser”, anser staden att det kan finnas ett behov att förstå de sociala och beteendemässiga faktorer som ligger bakom nedskräpning samt vilka typer av åtgärder som kan bidra till minskad nedskräpning.

Nationell nivå

Kommuner kan göra mycket för att underlätta för medborgarna att göra rätt, ramarna för det förebyggande arbetet finns exempelvis genom lagstiftning, vägledningar och krav på avfallsplaner. Göteborgs Stad vill dock lyfta att mer aktivitet på nationell nivå för att minska nedskräpning är viktigt. Förebyggande arbete för att begränsa dumpning till havs är till viktigt. Staden ser också ett behov av enklare regelverk och process för avhysning vid olovliga markockupationer och oseriösa åkeriföretags uppställningar nattetid.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från KD och M som yttrande en skrivelse från den 29 mars 2017 i enlighet med Bilaga A.

Helene Odenjung (L) antecknade som yttrande en skrivelse från den 29 mars 2017 i enlighet med Bilaga B.

Göteborg den 29 mars 2017

GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Ann-Sofie Hermansson

Lina Isaksson

**Yttrande över Miljö- och energidepartementets remiss avseende
Naturvårdsverkets redovisning för åtgärder för minskad nedskräpning**

Det är mycket positivt om Naturvårdsverket ger ökade möjligheter till statligt stöd för strandstädning. Varje år flyter det upp mängder med plast på västkustens stränder. En stor del av skräpet är mikroplaster från trafik, industri och våra egna hem. Vissa kommuner och stränder blir extra drabbade beroende på väderlek och hur strömmarna går. Bohuskusten är exempelvis den plats med mest skräp i hela Nordsjöområdet pga. strömmar som driver in skräp från både Nordsjön, Skagen och Östersjön. Plast och skräp förstör inte bara den vackra skärgårdsmiljön, utan det är även skadligt för det marina djur- och fågellivet. Dessutom är stränder och klippor ofta en plats där barn och unga vistas och leker. Föremålen som driver in kan vara direkt farligt vid kontakt. Att städa upp och förebygga nedskräpning på våra stränder kan inte endast vara en kommunalfråga – ett större statligt ansvar är mycket bra.

Att stoppa tillflödet av skräp genom att minska nedskräpningen i allmänhet är en åtgärd, men fler åtgärder måste till. Kommunerna har också ett viktigt ansvar att arbeta förebyggande med bland annat dagvattenhantering. Tillförseln av mikroplaster i havet kommer ofta ifrån dagvattnet och är mycket skadligt för det marina livet. Idag är det i stort sett ideella krafter som städar stränderna. De tar ett mycket stort ansvar och gör ett viktigt arbete. Att hålla Sveriges stränder rena kan inte endast ligga som en tung börda på axlarna hos frivilliga. Dessa ideella krafter bör stödjas.

Yttrande L
Kommunstyrelsen 2017-03-29

Ärende 4.1

Yttrande över Miljö- och energidepartementets remiss avseende Naturvårdsverkets redovisning för åtgärder för minskad nedskräpning

Nedskräpningen kostar pengar och orsakar lidande för djur, natur och människor i form av mikroplaster som tar sig in i näringskedjan och skräp som gör att djur skadar sig. Det är också tråkigt att se våra allmänna platser nedskräpade. Därför är det viktigt att bekämpa nedskräpningen.

Vi delar synpunkterna i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Liberalerna har under de senaste två åren avsatt pengar för att minska skräpet och i senaste nationella budgetmotionen satsade vi 200 mkr under fyra år för arbete med renare stränder. Därför välkomnar vi också utredningens förslag att extra medel behövs för strandstädning och att dessa medel ska finansieras på statlig nivå. Vårt förslag är att HaV ska få i uppdrag att ansvara för medlen, som kan sökas av kommuner för städning av stränder. Liberalerna har också föreslagit en förstärkning av den havs- och vattenrelaterade miljöövervakningen med 25 miljoner kronor.